

Az EFOP- 5.2.5 -18 Társadalmi innovációk – Új módszerek kidolgozása „Élethosszig tartó tanulás a Neumann-galaxisban” című projekt keretében a Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Kar gondozásában **A fiatalok lehetőségeinek kibontakoztatása** címmel kidolgozott ajánlásgyűjtemény tartalmának rövid összefoglalása

Az EFOP- 5.2.5 -18 Társadalmi innovációk – Új módszerek kidolgozása „Élethosszig tartó tanulás a Neumann-galaxisban” című projekt keretében a tananyagfejlesztés szükségességét az az igény hozta létre, hogy **a serdülőkkel, fiatalokkal foglalkozó szakemberek széles köréhez jussanak el olyan ismeretek és módszerek, melyek alkalmasak lehetnek a hatékonyabb támogatás megvalósításában, a társas kirekesztés csökkentésében, a befogadó és elfogadó attitűd formálásában.**

A **védőfaktorok** jelentős támogatást nyújthatnak a serdülőnek, immunizálhatják egyes rizikófaktorok hatása ellen, felvértezhetik olyan készségekkel, képességekkel, melyek segítségével könnyebben tud megbirkózni az őt ért nehézségekkel. Emellett, ahogyan a többszörös rizikó megnöveli a problémák bekövetkezésének valószínűségét, a kumulatív védőfaktorok jelenlétében a negatív kimenetel esélye még alacsonyabb. Gyakorló szakemberként sok esetben nehéz eldönteni, hogy a meglévő erősségek építésére fókuszáljunk vagy a kevésbé jól működő területek erősítésére. Ennek érdekében szükségesnek látszott egy ajánlásgyűjtemény összeállítása, mely segít a rizikó- és védőfaktorok témájában eligazodni és ezek figyelembevételével hozzájárul a hatékonyabb szakmai munkához.

Sokféle társadalmi berendezkedés és kulturális hagyomány, szokás- és normarendszer létezik, de a nevelési célokban világszerte nagyfokú egyezéseket találunk. Bár nagyon változatos körülmények között élnek családok, a **felnövekvő nemzedék egészségét és biztonságát, a gazdaságilag eredményes felnőtttséghez szükséges készségek átadását és az adott társadalom értékeinek elsajátítását mindenhol kiemelt célként kezelik.**

Ez a gyűjtemény az univerzális nevelési célok megvalósítására irányítja rá a szakemberek figyelmét. Segítséget kínál, hogy a pedagógusok, gyógypedagógusok, szociális- és egészségügyi szakemberek hatékonyan tudják a családokat és a fiatalokat támogatni abban, hogy a testi és lelki egészség szempontjából megfelelő, biztonságos környezetet tudjanak teremteni maguk számára; hogy felismerjék és építsék képességeiket és megtalálják lehetőségeiket; hogy értékeljék erősségeiket és értékként tekintsenek a közösségre, a kapcsolódásra, önmaguk kibontakoztatására.

A serdülés és a fiatalkor az örömteli kiteljesedés, de a nehézségek kiemelt korszaka is. Intenzív változások zajlanak az egyénen belül és egyén és környezet kapcsolatában is. A változások szakszerű kísérése, támogatása lehetőség és felelősség is egyben. Lehetőség, mert a szakember ismeretével, készségeivel és hozzáállásával utat mutathat, optimális irányba terelhet, problémák súlyosbodását előzheti meg. Felelősség, mert gyakran a szükséges ismeret, készség és hozzáállás kezdetben csak a szakember birtokában van, meg kell találnia az utat, a csatornát ezek továbbadására, hogy a fiatalok és családjuk megérthessék, birtokba vehessék és kamatoztathassák ezeket.

A kötetben szereplő írások azt az igényt igyekeznek felkelteni, hogy a szakemberek akarják megérteni a serdülőkből és fiatalokból zajló folyamatokat a tipikus, normatív és a kihívást jelentő helyzetekben egyaránt. Legyen eszközük és erőt adó szemléleti keretük a kísérésre,

támogatásra, segítségnyújtásra. Ahogyan Popper Péter írja, „az igény valóságot szül”, a szerkesztők és szerzők közös reménye, hogy ezzel a munkával sikerül felkelteni a fiatalokkal foglalkozó, családokkal kapcsolatba kerülő szakemberekben azt a bizonyos igényt, ami „a dolgok megvalósulásának kezdetét” jelenti.

